

KOMMER GJERNE til Norge

En stabel med loffskiver, en flaske vin og et flygel. Paolo Conte, italiensk komponist, pianist og sanger, er kjær i både jazz og tango og spiller kazoo mer uttrykksfullt enn noen annen. Bergtatt av musikken forlot han jussen, og ble Italias svar på Jacques Brel og Fats Waller.

Eindhoven 13. februar 2007. Italienske musikere befolker kantina i Philips' konsertsal, der det råder en avslappet og hektisk stemning før konserten. Men hovedpersonen mangler. Conte og manageren sitter fast i trafikken; de brukte tre timer fra Amsterdam til Eindhoven. Pressekorpsset på to sitter i et hjørne og øver seg i italiensk.

Det er ikke så mange konserter Conte gir. Vi har vært på utkikk i flere år og har fylt huset med musikk fra hans mange CD'er. Med spent forventning møter vi mannen bak *Reveries* og *L'avance*, musikkstykker vi kjemper med på sak-

Så er det klart for konserten. Sju musikere og Paolo Conte. Det begynner forsiktig, men snart kommer fargene, klangen, magien - hans varme stemme og lek med et flygelet. De er multi-musikere og skifter instrumenter stadig vekk: Trommeslageren spiller marimbo. En spiller obo, fagott og el-piano. Saksofonistene veksler mellom ulike saksofoner og bandaneon og spiller også firehendig piano når Conte synger. Gitaristen og bassisten sørger for et tett komp. Vi savner cellisten og trombonisten, som har sentrale roller på hans mange CD'er.

Han starter med *Via Con Me* som salen kjenner igjen, og applausen kommer samtidig med åpningsakkordene. Conte overrasker publikum med en serie nye komposisjoner. Ofte bearbeider han komposisjonene over lang tid før de finner sin permanente form. Den første låten, som vi kjenner godt, framtrer i en helt annen versjon enn tidligere. Det tar litt tid før trøkket kommer, men etter pausen sitter alt. Han spiller blant annet *Max*, *Milonga* og *Genova per noi* og - i likhet med Bob Dylan - i stadig nye versjoner. Han har en mild varme og intensitet i uttrykket som gir oss begge følelsen av at denne musikken spiller han for *meg*.

sofon og piano. Det er ingen lett musikk han skaper, og det er en evig utfordring å fange intensiteten og klangen.

Sirkusmusikk

Plutselig er han der, og kaster et vennlig, brunt blikk mot vårt hjørne, og etter hvert blir vi kalt inn på bakrommet. Det er ikke mye italiensk ved hans meny, som i kveld består av en stabel loffskiver og en vinflaske som knapt er rørt.

- STEMMER presenterte din musikk som en blanding av Kurt Weill, sirkusmusikk og storbandjazz i nr. 1/2006. Er dette en beskrivelse du kjenner igjen?

-Ja, det er en god karakteristikk av musikken. Kurt Weill er en stor komponist, jeg føler meg beæret ved å bli sammenlignet med han.

-Musikken din er veldig variert, også innenfor det enkelte stykke. Er dette noe du arbeider bevisst med?

- Ja, hver komposisjon må ha ulik farge og frekvens. Som et lite teaterstykke eller en kortfilm, sier Conte.

Fra idé til tema

-Jeg jobber ut fra et tema og utvikler det musikalske til jeg har et stykke på tre til fire minutter, fortsetter han.

- Når jeg er fornøyd med musikken, kommer teksten. Jeg lager alt på piano, men bruker mye trombone og barytonsaksofon i orkestreringen for å få en fyldig klang. Celloen er viktig fordi den går så godt sammen med den menneskelige stemmen. Jeg liker også å bruke obo og fagott som er sjeldne instrumenter utenfor symfoniorkestrene. Og det enkleste og vanskeligste av alle: Kazoo.

- Når vi tenker på Italia og italiensk musikk, er det ofte Napoli og napolitanske melodier som er den første assosiasjonen. Du er fra nord, men din musikk kunne vært fra sør?

- Det er jeg ikke enig i. Tekstene kanskje, men ikke musikken - selv om jeg er stolt over sammenligningen.

Juss, musikk, maleri

Paolo Conte ble født i 1937 i Asti ved Torino og ble advokat der. Han tjente sine kroner som bostyrer i kon-

«Hele forestillingen kan føles som en storslått gave til publikum», skriver *The Guardian* i en konsertomtale i mai 2005.

«Hvert stykke antyder et fragment fra et skuespill – et møte – en sjanse som går tapt» (*The Guardian*).

kursboer og var avgjort ingen stor skrankeadvokat, i følge han selv. Men han lærte sitt håndverk og levde godt av sine klienter. Conte vokste opp med musikalske foreldre og med en ungdomstid preget av den amerikanske populærkulturen fra 1945 til 1955. Etter hvert forlot han jussen og valgte musikken som levebrød.

–Følte du at du fikk brukt din kunstneriske kreativitet i retten?

–Ja, det er mysterier både i jussen og musikken. Begge deler krever fantasi og energi. I retten må man ofte ta ting på sparket – i et vitneavhør eller en prosedyre –for å finne løsninger der og da. Det krever kunstnerisk kreativitet og assosiasjonsevne, så: ja, jeg likte meg godt som advokat.

Paolo Conte er også billedkunstner. Han maler fortsatt, men musikken tar mest tid.

–Jeg trives med begge deler, men musikken er basis, sier han.

Inspirert av jazz

Conte er en kjenner av jazz – på høyt nivå. Blant annet deltok han i den europeiske finalen i «Gjett på Jazz» i Oslo på 1970-tallet og fikk en 3.plass.

– Det var moro å gjette på jazz i Oslo, jeg kommer gjerne tilbake. Men det koster å få et helt orkester til Norge. Jeg er klar –hvis noen er villige til å betale, sier Conte på vårt

direkte spørsmål, der vi opptrer som selvoppnevnte agenter for jazzfestivalene i Oslo, Kongsberg og Molde.

–Hvilke jazzpianister er det i dag som du hører på med glede? En film der den italienske pianisten Stefano Bollani spiller en av dine sanger ligger på YouTube.

–Jeg hører mest på gamle pianister som for eksempel Fats Waller. Jeg vet om de mer moderne italienske pianistene, men kjenner ikke til dem og heller ingen norske. Bare de gamle. *Gli antichi...*

Musikken er min lidenskap

–En av Italias store samtidsforfattere, Alessandro Baricco, kommer fra samme område som deg. Boka «Nittenhundre» handler om en pianist som levde hele sitt liv på amerikabåten: Betyr denne dikteren noe for deg?

–Jeg har bare lest denne ene boka av Baricco og er begeistret for den. Gutten om bord hører bare på samme type pianojazz som jeg også liker, nemlig 20- og 30-talls musikken.

–Du er en sprek 70-åring: Hvordan ser du på fremtida?

–Jeg kommer til å fortsette å gi konserter så lenge jeg synes det er morsomt. Musikken er min lidenskap. *Sono passionato...*

Tekst og foto: Unn Christensen og Ole Tom Røed